

TIRANT LO BLANC

Tercer i quart d'ESO

SINOPSI

Tirant lo Blanc narra les aventures del seu protagonista, un cavaller del segle XV, en el camp de les armes i en el de l'amor. Tirant viatja per Europa i el nord d'Àfrica, fins acabar a Constantinoble, per complir un dels seus ideals: alliberar l'Imperi grec dels infidels. Enmig de combats i lluites, Tirant té temps d'enamorar-se i també de patir, ja que, lluny del model de cavaller perfecte, l'obra ens presenta un heroi envoltat de situacions versemblants i humanes.

ABANS DE VEURE LA REPRESENTACIÓ

1. Recerca: L'autor.

- a)** Busca informació sobre la vida de Joanot Martorell.
- b)** A continuació, amb la informació que hàgiu trobat i per parelles, elaboreu un qüestionari de 15 preguntes i les seves respostes.
- c)** Posteriorment, podeu intercanviar-vos els qüestionaris.

d) Després, tracteu, sense consultar cap biografia, de respondre les següents preguntes:

1. De quin lloc procedia la seva família?

.....

2. A quin estament social pertanyia?

.....

3. Digues el nom d'alguna de les possessions de la família.

.....

4. En quin segle va viure?

.....

5. Quants anys va viure?

.....

6. Quin poeta va ser cunyat seu?

.....

7. Quan es va publicar per primera vegada el Tirant lo Blanc?

.....

8. Quan es va publicar l'obra, quants anys havien passat de la seva mort?

.....

9. Qui era Martí Joan de Galva?

.....

2. A *Tirant lo Blanc*, l'heroi impedeix que els turcs conquereixin Constantinoble.

a) Quin país és Constantinoble i quin nom té en l'actualitat?

.....

b) Quin any va ser conquerida pels turcs? És cert, per tant, que Tirant va impedir-ne la conquesta?

.....

.....

3. Al llarg de l'obra, Tirant recorre diferents països i ciutats.

a) En aquest mapa d'Europa assenyala quin va ser l'itinerari que va seguir Tirant:

b) Hi ha països o ciutats que han canviat de nom o bé territoris que ara pertanyen a altres països. Completa la següent taula, tot assenyalant aquestes diferències:

NOM A L'OBRA	NOM ACTUAL

4. Llegeix el següent fragment, extret del resum de la novel·la:

Tirant va ser el primer que va rebre l'orde de cavalleria, va fer el jurament de rigor i el Rei d'Anglaterra li va donar el cop d'espasa, set donzelles la hi van cenyir i quatre cavallers li van posar els esperons; i va ser portat al tron reial per la Reina i una duquessa, i es va asseure al costat dels monarques. L'endemà, va fer el seu primer combat i, en presència de tota la cort, va matar un cavaller lluitant a cavall. Després va lluitar a peu i va aconseguir fer caure el cavaller de Muntalt, al qual va haver de matar perquè no va voler- se rendir a la seva lliberalitat.

a) Explica amb les teves pròpies paraules com es feia a l'Edat Mitjana per fer algú cavaller.

.....

.....

.....

.....

b) Quin significat tenia en aquell temps que algú arribés a ser cavaller?

c) Explica què volen dir les següents paraules, extretes del fragment:

- de rigor:

- cenyir:

- esperons:

- lliberalitat:

d) Localitza tots els pronoms que hi ha en el fragment i digues a quin nom substitueixen o es refereixen:

PRONOM	NOM AL QUAL SUBSTITUEIX

5. Llegeix el següent fragment, que pertany al capítol CCLXXXIII de l'obra:

La Princesa ab la Viuda e ab les dos donzelles davallaren a l'hort, e Tirant estava contínuament mirant en l'espill, e véu venir la Princesa ab ses donzelles, e fons-se asseguda prop d'una séquia d'aigua. E la Viuda havia bé proveït en tot lo que mester li feia, e guinyà que el negre hortolà en aquell cas no fos en l'hort, ans lo féu anar a la ciutat de Pera; e la Viuda ajudà a vestir a Plaerdemavida ab la cara que li havien feta pròpiament com la del negre hortolà; e ab les sues robes que vestia, entrà per la porta de l'hort.

Com Tirant lo véu entrar, verdaderament pensà que fos aquell lo moro hortolà, e portava al coll una aixada e començà a cavar. A poc instant ell s'acostà envers la Princesa e assigné's al seu costat, e pres-li les mans e besà-les-hi.

Aprés li posà les mans al pits e tocà-li les mamelles, e feia-li requestes d'amor; e la Princesa feia grans rialles, que tota la son li féu passar.

Aprés ell s'acostà tant e posà-li les mans dejús les faldes, ab alegria que totes estaven de les coses plasents que Plaerdemavida deia.

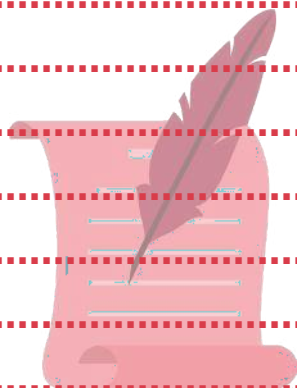
La Viuda girava la cara envers Tirant e torcia's les mans, escupia en terra, mostrant tenir gran fastig e dolor del que la Princesa feia.

Segon cicle d'ESO

a) En aquest fragment, la Viuda Reposada vol enganyar Tirant. Explica en què consisteix l'engany.

b) Transcriu el fragment en el català actual. Tingues especial cura dels verbs en passat simple i transforma'ls en passat perifràstic.

c) Explica el significat de les següents paraules, que apareixen en el fragment:

- davallaren:

.....

.....

- guinyà:

.....

.....

- dejús:

.....

.....

6. Llegeix les paraules d'elogi que el capellà de **Don Quixot de la Manxa** fa del Tirant i respon les preguntes que trobaràs a continuació:

—¡Válgame Dios! —dijo el cura, dando una gran voz—; ¡que aquí esté Tirante el Blanco! Dádmele acá, compadre, que hago cuenta que he hallado en él un tesoro de contento y una mina de pasatiempos.

Aquí está don Quirieleisón de Montalbán, valeroso caballero, y su hermano Tomás de Montalbán, y el caballero Fonseca, con la batalla que el valiente de Tirante hizo con el alano, y las agudezas de la doncella Placerdemivida, con los amores y embustes de la viuda Reposada, y la señora Emperatriz, enamorada de Hipólito su escudero.

Dígoos verdad, señor compadre, que por su estilo es este el mejor libro del mundo; aquí comen los caballeros y duermen y mueren en sus camas y hacen testamento antes de su muerte, con otras cosas de que todos los demás libros de este género carecen. (...) Llévadle a casa y leedle, y veréis que es verdad cuanto de él os he dicho.

a) Enumereu i expliqueu breument quines característiques troba el capellà en el llibre.

b) Expliqueu quin tipus de cavaller és, segons el capellà, Tirant.

c) Fixeu-vos en aquestes paraules del cavaller:

"aquí comen los caballeros y duermen y mueren en sus camas y hacen testamento antes de su muerte, con otras cosas de que todos los demás libros de este género carecen".

- A quin gènere es refereix el capellà quan diu de este género?

- Considera el capellà que el Tirant lo Blanc és una obra versemblant? Justifica la resposta.

DESPRÉS DE VEURE LA REPRESENTACIÓ

7. Indica si les següents afirmacions són veritat o mentida:

V	M	
☐	☐	a) La Viuda Reposada s'oposa a la relació entre Tirant i Carmesina
☐	☐	b) Tirant al final mor per causa de les ferides d'un combat.
☐	☐	c) Carmesina té una aventura amb un esclau negre.
☐	☐	d) Tirant va conquerir Constantinoble.
☐	☐	e) Tirant és un cavaller medieval que va viatjar molt.
☐	☐	f) Tirant, abans d'emprendre un dels viatges, va regalar a Carmesina un mirall.
☐	☐	g) Carmesina és filla de l'emperador de Constantinoble.
☐	☐	h) A l'inici de l'obra, Carmesina va vestida de dol per la mort d'un germà seu.
☐	☐	i) Tirant obté el títol de comte després d'una batalla.
☐	☐	j) Tirant té una aventura amb Plaerdemavida.

8. Defineix cada un dels següents personatges amb cinc adjectius qualificatius:

TIRANT	CARMESINA	VIUDA	REPOSADA

9. Llegeix el següent fragment adaptat de l'obra:

Tirant parteix al camp de batalla, on aconsegueix una ràpida victòria a base de deixar anar egües al campament dels enemics que esvaloten els cavalls dels turcs. I amb els cavalls i els turcs esvalotats, els cristians poden perseguir-los i atacar-los amb més efectivitat. El duc de Macedònia i els seus no s'alegren de la victòria, però sí d'endur-se el botí del camp dels enemics, que roben vilment i injustament, ja que el triomf ha estat de Tirant i dels seus homes. Vista la derrota, el soldà tramet una lletra a Tirant demanant-li treves de sis mesos a través del seu ambaixador Abdal·là Salomó. Reunit el consell dels barons, el duc de Macedònia, covard com és, es mostra partidari de les treves, mentre que Tirant i el duc de Pera s'hi neguen car s'adonen que el moment és immillorable per foragitar els infidels de l'imperi, minvats com estan; per contra, si els donen temps, afavoriran el seu rearmament i l'arribada de reforços genovesos, sempre disposats a ajudar els infidels. S'imposa finalment el partit de Tirant, amb gran indignació del duc de Macedònia.

Realitza ara les següents activitats:

a) Resumeix el text en unes 50 paraules.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

b) Quin tipus de narrador trobem al text? Podem afirmar que narra els fets de manera neutra? Justifica la resposta.

c) En quin moment de la representació que acabeu de veure situaríeu els fets que es narren?

d) A qui es refereix el narrador quan parla dels infidels?

Segon cicle d'ESO

e) El text narra uns fets propis d'una guerra que, a més d'enfrontar exèrcits, enfronta religions. Trobeu en l'actualitat conflictes bèl·lics semblants i indiqueu quins estats i quines religions s'hi enfronten.

This image shows a full page of white paper with horizontal red dashed lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a guide for handwriting practice. There are no margins, text, or other markings on the page.

10. A la representació que acabes de veure, un dels nuclis centrals és la relació amorosa de Tirant i Carmesina. En unes 100 paraules, escriu una crònica d'aquesta relació com si fossis un periodista col·laborador en un mitjà escrit rosa.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

11. Acabes de veure la representació de *Tirant lo Blanc*. Escriu una carta a un amic/amiga en la qual li recomanis o li desaconsellis que vegi la representació. Has d'argumentar prou la teva recomanació.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

transeduca